GIÁM SÁT DỰA VÀO CỘNG TÁC VIÊN SỨC KHỎE CỘNG ĐỒNG NHẰM PHÁT HIỆN SỚM DẤU HIỆU CẢNH BÁO SỐT XUẤT HUYẾT DENGUE: MÔ HÌNH CÓ THỂ NHÂN RỘNG TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH, 2025 - 2026

Trương Thị Kim Nguyên[1]*, Lê Thị Ánh Tuyết[1], Nguyễn Thanh Thảo[1], Mai Thanh Bửu[1], Nguyễn Hoài Thảo Tâm[1], Trần Thị Ái Huyên[1], Nguyễn Thế Thịnh[1], Lê Hồng Nga[1]

[1]Trung tâm Kiểm soát bệnh tật Thành phố Hồ Chí Minh

Thông tin liên hệ: Trương Thị Kim Nguyên | Email: truongnguyen91yds@gmail.com | Điện thoại: +84903335193

TÓM TẮT / ABSTRACT

- Giám sát thường quy có thể bỏ sót hoặc phát hiện chậm các trường hợp sốt xuất huyết Dengue (SXHD) trong cộng đồng. Mô hình giám sát dựa vào cộng tác viên sức khỏe cộng đồng (CTV SKCĐ) được thí điểm tại Thành phố Hồ Chí Minh (TP.HCM) năm 2025 và mở rộng triển khai năm 2026. CTV SKCĐ báo cáo dấu hiệu cảnh báo cho Trạm Y tế qua Google Form. Mô hình ghi nhận 78 dấu hiệu cảnh báo và 38 trở thành sự kiện (22 ca SXHD, 16 điểm nguy cơ gây dịch bệnh SXHD). Mô hình bước đầu giúp phát hiện sớm ca bệnh và điểm nguy cơ gây dịch bệnh SXHD, cần được duy trì và mở rộng.

- Routine indicator-based surveillance may fail to detect, or delay the detection of, dengue cases in the community. A community-based surveillance model involving community health collaborators (CHCs) was piloted in Ho Chi Minh City in 2025 and scaled up in 2026. CHCs reported warning signs to commune health stations via Google Forms. A total of 78 warning signs were recorded, of which 38 were verified as events (22 dengue cases and 16 dengue outbreak risk sites). Preliminary findings indicate that the model facilitated the early detection of dengue cases and outbreak risk sites, supporting its continuation and expansion.

ĐẶT VẤN ĐỀ / MỤC TIÊU THỰC HIỆN

Đặt vấn đề:

- SXHD là bệnh lưu hành tại TP.HCM.
- Hệ thống giám sát thường quy dựa trên chỉ số chủ yếu ghi nhận ca bệnh tại cơ sở y tế, nên có thể bỏ sót hoặc phát hiện chậm các trường hợp trong cộng đồng.
- Thông qua mạng lưới CTV SKCĐ giúp phát hiện sớm, báo cáo nhanh các dấu hiệu bất thường liên quan đến bệnh SXHD tại cộng đồng, góp phần bổ sung cho hệ thống giám sát hiện có.

Mục tiêu: Mô tả việc triển khai mô hình giám sát dựa vào CTV SKCĐ nhằm phát hiện sớm và báo cáo các dấu hiệu cảnh báo SXHD tại TP.HCM giai đoạn 2025 - 2026, làm cơ sở xem xét khả năng nhân rộng mô hình.

ĐỐI TƯỢNG – PHƯƠNG PHÁP THỰC HIỆN

Địa điểm thực hiện: 168 xã, phường trên địa bàn TP.HCM.

2025	2026	2027
02 xã, phường	102 xã, phường	168 xã, phường

Định nghĩa dấu hiệu cảnh báo SXHD

Dấu hiệu cảnh báo SXHD

1 Trường hợp 1
- Sốt cao đột ngột, liên tục từ 2-7 ngày
- **VÀ** có ít nhất 01 **Dấu hiệu lâm sàng** của bệnh SXHD

2 Trường hợp 2
- Sốt cao đột ngột, liên tục từ 2-7 ngày
- **VÀ** có ít nhất 01 **Dấu hiệu dịch tễ** của bệnh SXHD

Nhiệm vụ của CTV SKCĐ

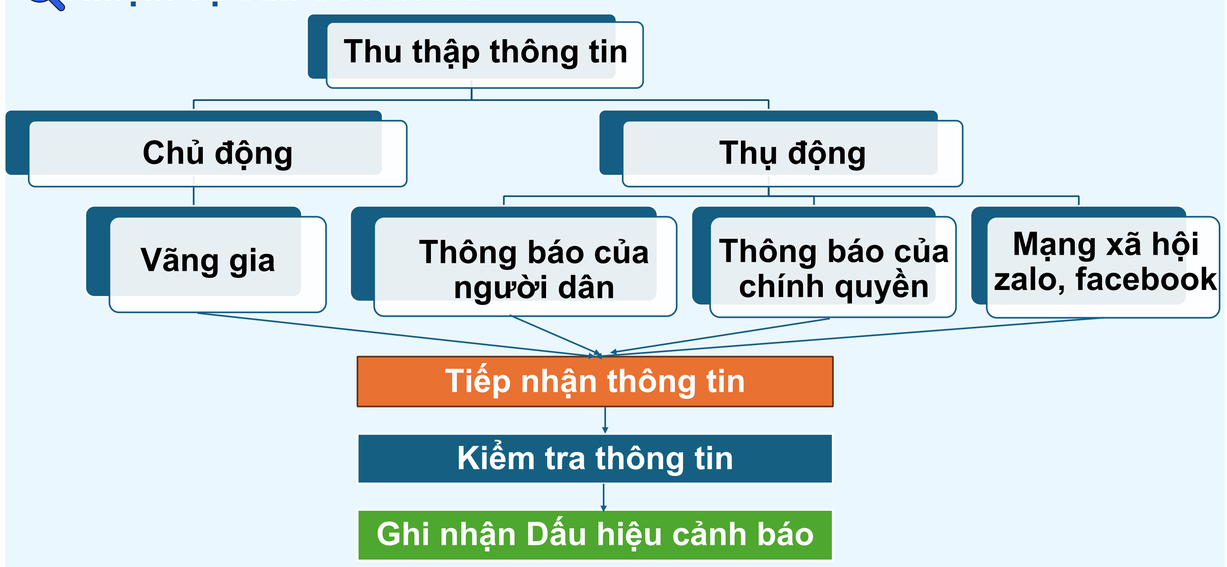

Công cụ CTV SKCĐ báo cáo dấu hiệu cảnh báo cho Trạm Y tế

Google Form sử dụng trên điện thoại thông minh hoặc máy tính

KẾT QUẢ

Tỷ lệ CTV SKCĐ được tập huấn và tham gia giám sát

Năm 2025	301 CTV SKCĐ tại 02 xã, phường thí điểm
Năm 2026	13.753 CTV SKCĐ tại 100 xã, phường đang được tập huấn
Năm 2027	4.701 CTV SKCĐ tại 66 xã, phường còn lại

Kết quả ghi nhận

Ghi nhận **78** Dấu hiệu cảnh báo

38 Sự kiện (22 ca SXHD, 16 điểm nguy cơ gây dịch bệnh SXHD)

Sàng lọc và phản hồi

Đầy đủ	Kịp thời
78/78 (100%)	73/78 (93,6%)

Xác minh

Đầy đủ	Kịp thời
78/78 (100%)	67/78 (85,9%)

Đánh giá

Đầy đủ	Kịp thời
38/38 (100%)	37/38 (97,4%)

Đáp ứng

Đầy đủ	Kịp thời
38/38 (100%)	36/38 (94,7%)

KẾT LUẬN & ĐỀ XUẤT

- Mô hình giám sát dựa vào CTV SKCĐ bước đầu giúp phát hiện sớm ca bệnh và điểm nguy cơ gây dịch bệnh SXHD tại cộng đồng. Việc kết nối CTV SKCĐ với Trạm Y tế góp phần đáp ứng kịp thời, giảm thiểu tác hại của dịch bệnh.
- Duy trì và mở rộng mô hình tại các xã, phường của TP.HCM. Chuẩn hóa quy trình. Ứng dụng công nghệ thông tin, theo dõi định kỳ chỉ số giám sát để nâng cao tính đầy đủ và kịp thời.